

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Β. Κωστοπούλου

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Γραφείο Υπουργού κ. Γ. Παπακωνσταντίνου

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Σύμβουλος στο Γραφείο Υπουργού

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 333 2243

E-MAIL: vkostopoulou@minfin.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

**ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.
ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ
ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ**

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η άρση των αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και στην άσκηση των επαγγελμάτων.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

Δεν υπάρχουν.

Α: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ**1. Αναγκαιότητα**

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η επισκόπηση της νομοθεσίας που διέπει την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκηση τους στη χώρα μας, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αυτή έχει διαμορφωθεί διαχρονικά με μια πληθωριστική παραγωγή προστατευτικών και χαριστικών διατάξεων, που οδηγούν σε σαφή περιορισμό του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της επαγγελματικής ελευθερίας.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με το γενικό μέρος του σχεδίου νόμου αποσκοπείται να καταργηθεί μεγάλο τμήμα των υφιστάμενων περιορισμών χωρίς να καθίστανται αναγκαίες ειδικές ρυθμίσεις ανά επάγγελμα. Στο δεύτερο μέρος του σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται ειδικά τα επαγγέλματα των δικηγόρων, συμβολαιογράφων, μηχανικών, αρχιτεκτόνων και νόμιμων ελεγκτών.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Οι ασκούντες τα επαγγέλματα που καταλαμβάνονται άμεσα από τις ρυθμίσεις αριθμούν χιλιάδες άτομα. Έμμεσα επηρεάζεται συνολικά η οικονομίας μέσω της μείωσης του κόστους πρόσβασης στις υπηρεσίες που παρέχουν τα επαγγέλματα αυτά.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Οι σήμερα ισχύουσες ρυθμίσεις έχουν εισαχθεί διαχρονικά στο δίκαιο, δεν συγκροτούν όμως, στη συνολική τους θεώρηση, συστηματικά δομημένες νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλά αποτελούν άθροισμα διατάξεων χωρίς να έχουν πάντα εσωτερική συνοχή.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, ορισμένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατήργησαν μέρος ή το σύνολο των περιορισμών σε πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων. Η οδηγία 2006/123, που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το ν. 3844/2010 (Α' 63) ήδη θεσπίζει τις γενικές διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση της ελευθερίας εγκατάστασης των παροχών υπηρεσιών και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών¹, διατηρώντας υψηλό ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών σχετικές αρχές, ενώ το προτεινόμενο σχέδιο νόμου περιλαμβάνει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 4 του άρθρου 2 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, μπορεί με προεδρικό διάταγμα να θεσπιστούν εξαιρέσεις από την αρχή της ελευθερίας άσκησης επαγγελμάτων σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα ή να διατηρηθούν σε ισχύ περιορισμοί ως έχουν ή με ηπιότερη μορφή. Εφόσον προϋπόθεση έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων είναι η αναγκαιότητα διατήρησης περιορισμών, δεν μπορεί να γίνει πρόβλεψη του αριθμού προεδρικών διαταγμάτων που θα εκδοθούν.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αφορά στο σύνολο των επαγγελμάτων, με εξαίρεση το επάγγελμα του φαρμακοποιού και τις επαγγελματικές δραστηριότητες των οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Τα αναμενόμενα οφέλη είναι ιδιαίτερα σημαντικά για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων της χώρας. Η άρση των περιορισμών στις αγορές, σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α. (2009)

¹ Μελέτη «Οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις για την Ελλάδα της υπό συζήτηση οδηγίας για την απελευθέρωση των υπηρεσιών στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά», ΚΕΠΕ Μάιος 2005.

επηρεάζει τα δύο κανάλια της οικονομικής μεγέθυνσης, την παραγωγικότητα και την απασχόληση.

Η παραγωγικότητα της εργασίας βελτιώνεται στους απελευθερωμένους κλάδους εξαιτίας της ύπαρξης περισσότερων κινήτρων για καινοτομία και υιοθέτηση νέων τεχνολογιών. Η απασχόληση αυξάνεται σε πιο απελευθερωμένους κλάδους εξαιτίας της άρσης των εμποδίων εισόδου και της μείωσης της δύναμης των υφισταμένων επιχειρήσεων, που οδηγεί στη δραστηριοποίηση περισσότερων επιχειρήσεων προσφέροντας περισσότερες θέσεις εργασίας².

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Επειδή πρόκειται η νέα ρύθμιση δεν αφορά σε πληροφοριακές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις δεδομένων, δεν αναμένεται να επηρεάσει το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις σχετικά με το υφιστάμενο καθεστώς.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν θίγεται η παραγωγή. Αναφορικά με το μάρκετινγκ, καταργείται η συνολική απαγόρευση της εμπορικής επικοινωνίας με το ήδη υφιστάμενο άρθρο 24 του ν. 3844/2010. Τα αναμενόμενα οφέλη δεν μπορούν να αποτιμηθούν στην παρούσα φάση επειδή απ[αιτείται ρύθμιση του τρόπου εφαρμογής της διάταξης ανά επάγγελμα.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, η δημιουργία καρτέλ είναι εξαιρετικά δύσκολη και οι κρυφές συμφωνίες για έλεγχο των τιμών δεν είναι εφικτές.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου μειώνεται διοικητικό βάρος από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο των επαγγελματιών, εφόσον καταργούνται ή απλοποιούνται οι σχετικές διαδικασίες.

² Μελέτη θέσης πάνω στα κλειστά επαγγέλματα από το Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, Σεπτέμβριος 2010, IOBE (2010) Η ελληνική οικονομία, 2/10 τριμηνιαία έκθεση (60) Ιούλιος 2010.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν περιέχει ειδικές ρυθμίσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αναμένεται ωστόσο να ωφεληθούν από τη συνολική βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος μέσω της ανταγωνιστικότητας.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Δεν προβλέπεται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού δεδομένου ότι δεν επηρεάζονται οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για την εφαρμογή του νόμου. Τα οφέλη αναμένεται να προκύψουν άμεσα στον τομέα των επαγγελματιών, ειδικά για τους λήπτες των προσφερομένων υπηρεσιών, και εμμέσως από τη θετική επίδραση στους άλλους οικονομικούς τομείς.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η υγιής ανάπτυξη των κλειστών επαγγελματιών σε κλάδους παροχής υπηρεσιών όπου βάση της οικονομικής δραστηριοποίησης είναι η αρχή του ανταγωνισμού συνδέεται με επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας, αύξηση της απασχόλησης και αύξηση του εθνικού προϊόντος. Σύμφωνα με μελέτη του IOBE³, το αποτέλεσμα της υιοθέτησης διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία, συμπεριλαμβανομένου και του ανοίγματος των κλειστών επαγγελματιών, εκτιμάται στο 13,2% του Α.Ε.Π. βάσει του μοντέλου γενικής ισορροπίας που χρησιμοποιεί το Δ.Ν.Τ.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Στόχος του σχεδίου νόμου είναι, με σεβασμό στις προϋποθέσεις που αφορούν στα τυπικά προσόντα όσων ασκούν το ρυθμιζόμενο επάγγελμα, στους όρους λειτουργίας, στα χαρακτηριστικά του, καθώς και σε άλλες προϋποθέσεις που διασφαλίζουν ένα αναγκαίο επίπεδο προστασίας για το κοινωνικό σύνολο, να

³ IOBE (2010) Η ελληνική οικονομία, 2/10 τριμηνιαία έκθεση (60) Ιούλιος 2010.

αρθούν παρεμβάσεις αναφορικά με περιορισμούς εισόδου στα επαγγέλματα τόσο ασφυκτικούς ώστε να δημιουργούν σοβαρά ζητήματα στη λειτουργία του ανταγωνισμού, να τίθεται εν αμφιβόλω η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και να μειώνεται η κοινωνική ευημερία.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Το σχέδιο νόμου αναμένεται να έχει ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις με τη μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη κινητικότητα των επαγγελματιών.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Το σχέδιο νόμου αναμένεται να έχει ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις με την ευκολότερη και οικονομικότερη πρόσβαση των καταναλωτών στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν αφορά άμεσα την παροχή υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τις διοικητικές διαδικασίες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Η βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης και η διαφάνεια των δημοσιονομικών εσόδων συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεδομένου ότι το παρόν σχέδιο νόμου δεν έχει καμία επίπτωση στο φυσικό περιβάλλον δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν άμεσα στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης. Η απλούστευση των διαδικασιών αναμένεται να επιφέρει βελτίωση της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Δεν υπάρχουν.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συντάγματος.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει εκδώσει αριθμό αποφάσεων⁴ με τις οποίες κρίνει αντισυνταγματικούς περιορισμούς της επαγγελματικής ελευθερίας.

⁴ Ενδεικτικά : Στε Ολομέλεια 3665/2005,

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει εκδώσει απόφαση αναφορικά με τις ελάχιστες αμοιβές των μηχανικών.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το γενικό θεσμικό πλαίσιο βρίσκεται στην ίδια τη Συνθήκη όπου στα άρθρα 23 και 45 προβλέπονται οι ελευθερίες παροχής και πρόσβασης σε υπηρεσίες. Έχει επιπλέον δημοσιευτεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η «Έκθεση σχετικά με τον ανταγωνισμό στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών⁵».

Η νομολογία του Δ.Ε.Κ. αφορά επιμέρους επαγγέλματα⁶, για τα οποία υπάρχουν εξειδικεύσεις στον τρόπο αντιμετώπισης. Μπορούμε ωστόσο να συνοψίσουμε ότι οι περιορισμοί που βασίζονται στην ιθαγένεια, τη μετοχική σύνθεση, τις ελάχιστες αμοιβές απαγορεύονται ή εξετάζονται υπό της πρίσμα της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της εξεύρεσης του πλέον πρόσφορου τρόπου επίτευξης του αποτελέσματος. Οι παράμετροι αυτές μεταφέρθηκαν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα προεδρικά διατάγματα διατήρησης ή απλοποίησης των υφιστάμενων περιορισμών (άρθρο 2 παρ. 4).

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δεν υπάρχουν.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Πρωταρχικό λόγο στο σχεδιασμό και στη γενική εφαρμογή έχει το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ εμπλέκονται όλα τα υπουργεία στο μέτρο που είναι αρμόδια για την εποπτεία του κάθε επαγγέλματος.

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής COM (2004) 83 της 3/02/2004

⁶ Ενδεικτικά C-94/04 και C-202/04, C-140/03,

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Για την ετοιμασία του σχεδίου νόμου έγινε αποτίμηση των ρυθμιζομένων επαγγελματών από το κάθε εποπτεύον υπουργείο.

Τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2010 έγιναν συναντήσεις με τις επαγγελματικές οργανώσεις των επαγγελματών που ρυθμίζονται ρητά στο Β' μέρος του σχεδίου νόμου, οι οποίοι εξέθεσαν απόψεις και κατέθεσαν προτάσεις. Παράλληλα, εκπρόσωποι κοινωνικών και παραγωγικών φορέων υπέβαλαν προτάσεις και σχόλια σχετικά με τη ρύθμιση των επαγγελματών.

Τέλος, έγινε δημόσια διαβούλευση επί του προτεινομένου σχεδίου το χρονικό διάστημα 19-25 Ιανουαρίου 2011⁷.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Το κάθε εποπτεύον υπουργείο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, είναι αρμόδιο για την εμπρόθεσμη έκδοση προεδρικού διατάγματος που θεσπίζει, διατηρεί ή απαλύνει περιορισμούς.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ169/13-1-2010 (Β' 19) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη
Δεν προβλέπεται δημιουργία σχετικού φορέα.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Το σχέδιο νόμου εξετάστηκε από την ΚΕ.Ν.Ε. στη συνεδρίαση της 26^{ης} Ιανουαρίου 2011 και οι παρατηρήσεις που έγιναν ενσωματώθηκαν στο προς ψήφιση σχέδιο νόμου.

⁷ Βλ. αναλυτικά συνημμένη «Εκθεση δημόσιας διαβούλευσης»

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Οι ρητά τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις αναφέρονται στον επισυναπτόμενο πίνακα τροποποιούμενων – καταργούμενων διατάξεων. Οι τροποποιήσεις που αφορούν υφιστάμενους κώδικες συμβολαιογράφων και δικηγόρων έγιναν άμεσα σε αυτούς.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Η απλούστευση της υφιστάμενης νομοθεσίας αποτελεί συνολικό αποτέλεσμα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου εισάγει γενικές ρυθμίσεις απλοποιήσεων και τροποποιήσεων της νομοθεσίας για τα επαγγέλματα, δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί η έκταση των εμμέσως καταργούμενων διατάξεων. Η παρ. 2 του άρθρου 2 θέτει το πλαίσιο των ρυθμίσεων που καταργούνται ή απλοποιούνται.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Έγιναν συναντήσεις στο Υπουργείο Οικονομικών, που κορυφώθηκαν τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2010 με τις επαγγελματικές οργανώσεις των επαγγελματιών που ρυθμίζονται ρητά στο Β' μέρος του σχεδίου νόμου και ειδικότερα:

Το Σύλλογο Συμβολαιογράφων,
Την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων,
Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας,
Το Σώμα ορκωτών ελεγκτών λογιστών.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η διαβούλευση έγινε και με τους επαγγελματικούς φορείς και δημόσια διαβούλευση μέσω του διαδικτύου το χρονικό διάστημα 19-25 Ιανουαρίου 2011.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Οι επαγγελματικοί φορείς υπέβαλαν προτάσεις εγγράφως με κύριο στόχο τη μη κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών, καθώς και επιμέρους περιορισμών ειδικών ανά κλάδο. Επίσης τέθηκε από τους συμβολαιογράφους ο προβληματισμός εάν αποτελούν «επάγγελμα». Για τα αναλυτικά αποτελέσματα της διαβούλευσης, έχει συνταχθεί έκθεση δημόσιας διαβούλευσης.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Για να διατηρηθούν αναγκαίοι περιορισμοί πρέπει να εκδοθούν σχετικά προεδρικά διατάγματα εντός 4 μηνών από τη δημοσίευση του νόμου. Τα αρμόδια υπουργεία και οι εμπλεκόμενοι φορείς οφείλουν στο χρονικό αυτό διάστημα να υποβάλλουν τις σχετικές προτάσεις και τεκμηρίωση, ώστε να εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

**ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

19 Ιανουαρίου 2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

19 Ιανουαρίου 2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

25 Ιανουαρίου 2011

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ:
ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

Συνολικά εγκρίθηκαν και δημοσιεύθηκαν 924 σχόλια. Περίπου 120 σχόλια απορρίφθηκαν ως μη αποδεκτά, συνήθως διότι ήταν επανάληψη εγκεκριμένου σχολίου σε άλλο άρθρο.

Τα περισσότερα σχόλια (27%) ήταν στο άρθρο 7 (Μηχανικοί), και στη συνέχεια στο άρθρο 1 (26%) όπου υπήρχαν και πολλά σχόλια γενικά επί

του νομοσχεδίου.

Ένα μεγάλο ποσοστό από σχόλια στα τρία πρώτα άρθρα, (253 σχόλια, 60% των σχολίων των άρθρων αυτών, ή 27% στο σύνολο των σχολίων) αφορούσαν το επάγγελμα του φαρμακοποιού, το οποίο δεν αποτελεί αντικείμενο αυτού του νομοσχεδίου, αλλά αντικείμενο σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στα σχόλια των πρώτων άρθρων αναφέρθηκαν συχνά, μεταξύ άλλων, στο επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή, των εταιρειών στο χώρο της υγείας (ιδιωτικές κλινικές, διαγνωστικά εργαστήρια, κ.α.) και σε επαγγέλματα σχετιζόμενα με μεταφορές (ταξί, λεωφορεία, φορτηγά, κ.ά.) που δεν αποτελούν αντικείμενο ρητής ρύθμισης στο Β' μέρος.

Τέλος, από τα σχόλια στο άρθρο 9, για την έναρξη ισχύος, 15 σχόλια (83%) ήταν υπέρ της άμεσης εφαρμογής των διατάξεων του νόμου, σε αντίθεση με την προτεινόμενη περίοδο 4 μηνών.

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

Αριθμός σχολίων	Αριθμός και τίτλος άρθρου
238	Άρθρο 1 Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας
155	Άρθρο 2 Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων
29	Άρθρο 3 Κατάργηση αδικαιολόγητων απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγελμάτων
105	Άρθρο 4 Συμβολαιογράφοι
105	Άρθρο 5 Δικηγόροι
9	Άρθρο 6 Δικηγορικές εταιρείες
253	Άρθρο 7 Μηχανικοί
12	Άρθρο 8 Νόμιμοι Ελεγκτές
18	Άρθρο 9 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Τα υποβληθέντα σχόλια ποικίλουν σε ύψος, αποτίμηση και προβλέψεις ως προς το αποτέλεσμα. Για το λόγο αυτό παρατίθενται συνοπτικά οι κύριες αναφορές, με αποτέλεσμα να φαίνονται και οι διαφορετικές και συχνά αντικρουόμενες μεταξύ τους απόψεις.

Διαπιστώνεται ότι συνολικά μεγάλος αριθμός συμμετεχόντων, ειδικά ληπτών των υπηρεσιών ή επαγγελματιών από άλλους χώρους είναι υπέρ της κατάργησης των περιορισμών των επαγγελμάτων. Δίνεται ωστόσο σπουδαιότητα στη διατήρηση και ενδυνάμωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και της επιστημονικής επάρκειας των επαγγελματιών. Πολλοί θέτουν επίσης θέμα απλοποίησης των διαδικασιών συνεργασίας με τους επαγγελματίες.

Μέρος των επαγγελματιών που θίγονται είναι αρνητικοί στην κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών για λόγους διασφάλισης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Ωστόσο, όλοι αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της επιστημονικής επάρκειας και των αποτελεσματικών ελέγχων. Επίσης, όλοι θεωρούν ότι η βελτίωση συνάδει και με τροποποίηση των διατάξεων που αφορούν τη συνολική λειτουργία του επαγγελματικού τους χώρου π.χ. δικαιοσύνη, πολεοδομίες κλπ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

ΑΡΘΡΟ 1: Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας

1. Για την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους ισχύει η αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας.
2. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων επιβάλλεται να ερμηνεύονται σε αρμονία προς την αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας. Διατάξεις που προβλέπουν περιορισμούς στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων είναι στενώς ερμηνευτέες.

ΣΧΟΛΙΑ :

Έχει γίνει μεγάλος αριθμός σχολίων σχετικά με το επάγγελμα του φαρμακοποιού, που όμως ρυθμίζεται με σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και για το λόγο αυτό δεν παρατίθενται αναλυτικά στο κείμενο που ακολουθεί.

Γίνονται επίσης αναφορές σε κάποια επαγγέλματα που θεωρούνται πιο προστατευμένα από όσα ρυθμίζονται ρητά στο Β' μέρος.

Οι παρακάτω γενικές παρατηρήσεις αφορούν στο σχέδιο νόμου συνολικά και ζητείται:

- Να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών από τα ρυθμιζόμενα επαγγέλματα και η επιστημονική επάρκεια των επαγγελματιών.
- Να διασφαλίζεται η πρόσβαση των επιστημόνων με ίσους όρους στα επαγγέλματα της επιλογής τους.
- Να αιτιολογηθεί η επιλογή των επαγγελμάτων του Β' μέρους, εφόσον οι γενικές διατάξεις του Α' μέρους θα μπορούσαν να καλύψουν το σύνολο.

ΆΡΘΡΟ 2: Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων

1. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, πέραν εκείνων των επαγγελμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β' του παρόντος, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την δημοσίευση του παρόντος.

2. Ως περιορισμοί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται οι εξής:

α) Η ύπαρξη, δυνάμει προβλέψεως νόμου, περιορισμένου αριθμού προσώπων τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής αδείας για την άσκηση του επαγγέλματος μόνον προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου.

β) Η εξάρτηση της χορηγήσεως διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλην την επικράτεια είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, ενόψει αφενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών.

γ) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνον είναι αυτή επιτρεπτή.

δ) Η επιβολή της υπάρξεως ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα.

ε) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποίησεως σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα

γεωγραφικά διαμερίσματα.

στ) Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων.

ζ) Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεώς του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεώς του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπομένης μόνον της ατομικής ασκήσεως αυτού.

η) Η επιβολή περιορισμών σχετιζομένων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας.

θ) Η επιβολή υποχρεωτικών κατωτάτων ή ανωτάτων τιμών ή αμοιβών για την διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών, είτε αυτές ορίζονται ευθέως είτε προσδιορίζονται εμμέσως με την εφαρμογή συντελεστού κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό.

3. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να προστεθούν και άλλοι περιορισμοί σε εκείνους που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τη ρύθμιση της παραγράφου 1 και η διατήρηση σε ισχύ περιορισμού αναφερομένου στην παράγραφο 2 ή θεσπιζομένου δυνάμει της παραγράφου 3, ως έχει ή με ηπιότερη μορφή, εάν :

I. Με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και

II. Ο περιορισμός αυτός είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτησή του και, από απόψεως εντάσεως της επεμβάσεως στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας, τελεί σε εύλογη αναλογία προς την σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος.

ΣΧΟΛΙΑ :

- Εκφράζεται από μέρος των συμμετεχόντων η ανησυχία μήπως η εξουσιοδότηση για θεσμοθέτηση εξαιρέσεων οδηγήσει σε ακύρωση του στόχου της διάταξης.
- Επισημαίνεται η ανάγκη να αναλυθούν οι λόγοι εξαίρεσης που αναφέρει η παρ. 4.
- Τίθεται ο προβληματισμός για την παράλληλη εφαρμογή άλλων νομοθετημάτων για το εάν παραμένουν ως έχουν ως ειδική ρύθμιση ή καταλαμβάνονται από το σχέδιο νόμου (π.χ. άδειες για μεταφορείς).
- Μεγάλο μέρος των συμμετεχόντων αναφέρεται στην ανάγκη άρσης των περιορισμών και ελεύθερης ή ευκολότερης πρόσβασης των

επαγγελματιών στον τομέα που έχουν επιλέξει.

- Υπάρχει πληθώρα αναφορών σε δυσκολίες που αντιμετωπίζουν επαγγελματίες ή υποψήφιοι επαγγελματίες από τη λοιπή νομοθεσία για τα κλειστά επαγγέλματα (π.χ. όριο ηλικίας για την εγγραφή στα μητρώα ασκουμένων δικηγόρων, τάξεις λογιστών στο Ο.Ε.Ε.), καθώς και σε δυσλειτουργίες του συστήματος μεταβίβασης των αδειών που οδηγεί σε μεταπώληση της άδειας και κτήση υπεραξίας από τον επαγγελματία.
- Αναφέρεται ότι οι απαιτήσεις επιστημονικής ή εμπειρικής κατάρτισης όπου απαιτούνται πρέπει να αντιστοιχούν σε πραγματική αποτίμηση ποιότητας.

ΆΡΘΡΟ 3: Κατάργηση αδικαιολόγητων απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγελμάτων

Άρθρο 3

1. Η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος, πέραν εκείνων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β' του παρόντος, όταν η χορήγηση της αδείας αυτής συναρτάται προς την, αντικειμενικώς διαπιστούμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νομίμων προϋποθέσεων, παύει να ισχύει μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την δημοσίευση του παρόντος. Από το χρονικό εκείνο σημείο, και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο επόμενο εδάφιο, το επάγγελμα ασκείται ελεύθερα μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία ενάρξεως ασκήσεώς του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων, στην κατά τις ισχύουσες στο χρονικό εκείνο σημείο διατάξεις αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή. Η αρχή αυτή δύναται, εντός τριών μηνών από την λήψη της αναγγελίας, να απαγορεύσει την άσκησή του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνονται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία.

Έννομες συνέπειες που προβλέπονται στο νόμο επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής αδείας, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως ως προς ορισμένο επάγγελμα από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, αν η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής αδείας επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνάμα δε πληρούνται προς τούτο οι προϋποθέσεις της αρχής της αναλογικότητας.

- Οι επαγγελματικοί σύλλογοι δεν μπορεί να είναι φορείς πιστοποίησης της επιστημονικής επάρκειας των μελών τους.
- Η απελευθέρωση δεν σημαίνει ασυδοσία ή έλλειψη ελέγχου τυπικών προσόντων.
- Το προεδρικό διάταγμα δεν πρέπει να αποτελέσει πρόσχημα για τη διατήρηση ή την επαναφορά περιορισμών.

ΑΡΘΡΟ 4: Συμβολαιογράφοι

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 40 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του Ν.2830/2000 Κώδικα Συμβολαιογράφων (Α'96) προστίθεται εδάφιο ως εξής: *«Η αναλογική αμοιβή επιβάλλεται να ορίζεται με την εκδιδόμενη σύμφωνα με το μεθεπόμενο εδάφιο κοινή υπουργική απόφαση σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμωμένης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.»*
2. Στο τέλος της παραγρ.1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων προστίθενται εδάφια ως εξής: *«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται ποσό αξίας αντικειμένου συναλλαγής πάνω από το οποίο η αναλογική αμοιβή για τη σύνταξη συμβολαίων δεν συνιστά την υποχρεωτική αλλά την ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή, παρεχομένης της δυνατότητας συνομολογήσεως ελευθέρως, με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του συμβολαιογράφου και του δίδοντος την εντολή προς σύνταξη συμβολαίου, μικρότερης αμοιβής. Μη προκυπτούσας συμφωνίας, η ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή συνιστά τη νόμιμη αμοιβή. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων δεν καταλαμβάνουν τα συμβόλαια τα οποία συντάσσονται βάσει των διατάξεων των άρθρων 115, 117 και 118 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.»*
3. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται η αναλογική αμοιβή των συμβολαιογράφων με βάση τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
4. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται, το πρώτον, το ποσό το οποίο προβλέπεται στο τρίτο από το τέλος εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
5. Σε περίπτωση μη διατυπώσεως γνώμης από τη Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι κοινές υπουργικές αποφάσεις των δύο προηγούμενων

παραγράφων εκδίδονται χωρίς αυτήν.

ΣΧΟΛΙΑ :

- Οι συμβολαιογράφοι είναι άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί και ασκούν για κάποιες πράξεις δημόσια και δικαστική εξουσία, οπότε δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Πρέπει να καταργηθούν οι ελάχιστες αμοιβές εφόσον οι συμβολαιογράφοι είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Εάν είναι δημόσιοι λειτουργοί αίρεται η ελεύθερη πρόσβαση σε αυτούς, αλλά πρέπει να τους ανατίθενται υποθέσεις με διαδικασία από το Κράτος.
- Υπάρχει ανάγκη άρσης των γεωγραφικών περιορισμών και εξίσωση των δεδομένων Αθηνών, όπου δεν υπάρχει περιορισμός ανά Ειρηνοδικείο και επαρχίας. Αριθμός σχολίων αναφέρεται στην ολική άρση των γεωγραφικών περιορισμών, όχι μόνο εντός νομού ή σε όμορους νομούς.
- Πρέπει να αρθεί ο περιορισμένος αριθμός συμβολαιογράφων επειδή οδηγεί σε καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των πελατών τους, λόγω αριθμητικής ανεπάρκειας τους. Επίσης θα βοηθήσει στην επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων της νομικής.
- Η επιβολή του Φ.Π.Α. έχει στην πράξη οδηγήσει σε μείωση των πραγματικών εισοδημάτων των συμβολαιογράφων, αν και έχει φέρει μικρή αύξηση στις αμοιβές τους για τον πελάτη.
- Υπάρχουν άλλα θέματα όπως η απόκτηση θέσης συμβολαιογράφου, ειδικά η μεταβίβαση σε τέκνο, και οι μεταθέσεις που αποτελούν επίσης παράγοντες «κλεισίματος» του επαγγέλματος.
- Τίθεται θέμα παρακολούθησης των φορολογικών εσόδων με το νέο σύστημα.
- Τίθενται ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος για τους συμβολαιογράφους σε άλλα ευρωπαϊκά νομικά συστήματα.
- Γίνονται γενικότερα σχόλια για να καταργηθεί η υποχρεωτική παράσταση δικηγόρων στα συμβόλαια και να επιλεγεί η καταβολή τιμήματος στο συμβολαιογράφο ή στο κτηματολόγιο ή να είναι χαμηλότερη η αμοιβή του συμβολαιογράφου εάν υπάρχει κτηματολόγιο.

ΑΡΘΡΟ 5: Δικηγόροι

1. Το άρθρο 44 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του Ν.Δ. 3026/1954 Κώδικα Δικηγόρων (Α' 235) αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 44

«Ο δικηγόρος, τόσο όταν ασκεί ατομικά την δικηγορία όσο και όταν είναι μέλος δικηγορικής εταιρείας, έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτούργημά του στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος καθώς και σε περιφέρειες άλλων δικηγορικών συλλόγων.»

2. Οι παράγραφοι 2 έως και 4, καθώς και 7 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής :

«2. Ο παρά Πρωτοδικείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας. Κατ' εξαίρεση, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον Εφετείου με Δικηγόρο παρ' Εφετείω, κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος. Επίσης, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω, εφ' όσον έχει δεκαετή δικηγορική υπηρεσία, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον Εφετείου κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος.»

3. Ο παρ' Εφετείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και ενώπιον όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

4. Ο παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.»

«7. Δικηγόρος παρ' Εφετείω, δικαιούται, εφόσον ασκεί το λειτούργημα για δέκα έτη από τα οποία έξι παρ' Εφετείω, να συμπαρίσταται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, με δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, επί αναρέσεως κατ' αποφάσεως ή οποία εκδόθηκε σε υπόθεση, την οποία χειρίσθηκε πρωτοδίκως ή κατ' έφεση.»

3. Οι παράγραφοι 5, 6 και 8 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων καταργούνται.

4. Το άρθρο 56 του Κώδικα Δικηγόρων , αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 56

«Σε ποινικές υποθέσεις και ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου, πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού, δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις κάθε δικηγόρος. Ο παρ' Αρείω Πάγω δικηγόρος δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των ποινικών δικαστηρίων.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 57 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο δικηγόρος υποχρεούται να διατηρεί γραφείο στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ανήκει.»

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Τα της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζονται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία τούτου και του εντολέως του ή του αντιπροσώπου αυτού, η οποία περιλαμβάνει είτε την όλη διεξαγωγή της δίκης, είτε μέρος ή κατ' ιδίαν πράξεις αυτής, ή κάθε άλλης φύσεως νομικές εργασίες. Οριζόμενες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας καθώς και για τη διενέργεια εξωδικαστικών νομικών εργασιών, παύουν να ισχύουν.

Στην περίπτωση που δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, ισχύουν οι οριζόμενες σύμφωνα με τα κατωτέρω νόμιμες αμοιβές. Με βάση τις νόμιμες αμοιβές διενεργείται από τα Δικαστήρια η επιδίκαση δικαστικών εξόδων καθώς και η εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών στην περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 178 παρ.1. Επίσης βάσει αυτών προσδιορίζεται η αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου υπηρεσίας επί παροχής νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν.3226/2004 (Α'24) ή επί διορισμού δικηγόρου κατά το άρθρο 200 του Κ.Πολ.Δ. σε περίπτωση παροχής ευεργετήματος πενίας ή επί αντεπαγγέλτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις.

Όπου στις διατάξεις των άρθρων 98-102, 104-123, 125-134, 139-156, 167 και 169 του παρόντος Κώδικα καθώς

και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που περιέχει ρύθμιση περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, γίνεται αναφορά σε «ελάχιστα όρια αμοιβών», ή «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές», νοούνται εφεξής οι «νόμιμες αμοιβές» κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων.

Από τις οριζόμενες στην Κ.Υ.Α υπ' αριθ. 1117864/2297/Α0012/7-12-2007 (Β'2422) ως υποχρεωτικές «ελάχιστες αμοιβές», εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά εφεξής ως «νόμιμες αμοιβές» κατά την ρύθμιση των προηγούμενων εδαφίων, μόνον εκείνες (του Κεφαλαίου Ι «Παραστάσεις σε Δικαστήρια»), οι οποίες αναφέρονται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας.

Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, είναι δυνατή επαναρρύθμιση των νόμιμων αμοιβών για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, με την τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση των διατάξεων που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια. Το Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο γνώμη, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Όπου στον παρόντα Κώδικα ή σε οποιοδήποτε άλλο νόμο προβλέπονται νόμιμες αμοιβές, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παρούσης παραγράφου, που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης, με το πρώτο Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει της εξουσιοδοτήσεως των δύο προηγούμενων εδαφίων, αυτές καθορίζονται σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή

αποτιμώμενης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.

Το κατά το προηγούμενο εδάφιο πρώτο Προεδρικό Διάταγμα εκδίδεται εντός έξι μηνών από την δημοσίευση του παρόντος νόμου.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συμφωνία περί αμοιβής αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση με την προσκόμιση του περί αυτής εγγράφου».

8. Το άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 96

1. Ο δικηγόρος για την παράστασή του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, καθώς και ενώπιον δικαστών υπό την ιδιότητά τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών, και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και την διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή εκδόσεως δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί «ποσού αναφοράς». Από το ποσοστό αυτό, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στον «Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (Τ.Ε.Α.Δ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ) και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων του ΕΤΑΑ. Ειδικώς στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης προκαταβάλλεται ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) επί «ποσού αναφοράς», από το οποίο ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) προορίζεται για τον «ειδικό διανεμητικό λογαριασμό νέων δικηγόρων» του άρθρου 33 παρ. 2 του ν. 2915/2001 (Α' 109), ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στο ΤΕΑΔ του ΕΤΑΑ και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων του ΕΤΑΑ.

Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ή ματαίωσης της δίκης, η προκαταβολή αναζητείται από το Δικηγόρο που προέβη σε αυτήν. Άλλως, η προκαταβολή ισχύει για την νέα συζήτηση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, καθορίζεται το προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής «ποσό αναφοράς» για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση του δικηγόρου, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Η απόφαση μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ως «ποσό αναφοράς», κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοείται το ποσό που ορίζεται στην Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007 (Β' 2422) για την αντίστοιχη διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου.

2. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης

Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά, τα οποία είναι εφαρμοστέα επί των «ποσών αναφοράς», που ορίζονται στα τρία πρώτα εδάφια της προηγούμενης παραγράφου. Το διάταγμα αυτό μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, απαλλάσσονται οι δικηγόροι, όταν εκπροσωπούν:

α) διαδίκους που αναγνωρίζονται ως «πένητες» σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ. Πολ. Δ., ή ως δικαιούχοι νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν.3326/2004.

β) διαδίκους που εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 175 παρ. 2 και 201 παρ. 6 του παρόντος Κώδικα,

γ) το Ελληνικό Δημόσιο και

δ) διαδίκους που αμείβουν το δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, βαρύνει τον διάδικο, για την καταβολή όμως του ποσού αυτής ευθύνεται εις ολόκληρον και ο δικηγόρος.

Η συνδρομή των περιπτώσεων β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου.

4. Αναφορικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης προκαταβολής της παραγράφου 1, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής του ποσού αυτής.

Δικηγόρος που παραβιάζει την υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβάλει και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Το ποσό προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβληθεί, καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Οι προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται στο τέλος κάθε μηνός να αποστέλλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προκαταβολής, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδίκου για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικασίμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας».

9. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 96Α του Κώδικα Δικηγόρων

αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επί υπάρξεως σε Δικηγορικό Σύλλογο ιδιαίτερου διανεμητικού λογαριασμού, το κατά το επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής οριζόμενο ποσοστό, ως πόρος του λογαριασμού τούτου, υπολογίζεται επί «ποσού αναφοράς», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, που εφαρμόζεται εν προκειμένω αναλόγως, προκαταβάλλεται δε μαζί με το προκαταβαλλόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου ποσοστό.»

10. Τα άρθρα 160 και 161 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

« Άρθρο 160

Για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και την σύνταξη της σχετικής έκθεσης, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

Άρθρο 161

1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλομένων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενεργείας οριζόμενων εξώδικων ή δικαστικών εργασιών και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση των καταβαλλομένων ποσών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία του λογαριασμού. Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι δικηγόροι που προβαίνουν στις νομικές εργασίες της προηγούμενης παραγράφου ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού, επί «ποσού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς» το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιοπραξίας.

Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη, ένα από τα αντίτυπα της οποίας προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο. Η παράλειψη προσαρτήσεως συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του συμβολαιογράφου.

3. Τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Με όμοια απόφαση τα ποσά και τα ποσοστά αυτά αναπροσαρμόζονται. Η απόφαση, κατά τα δύο προηγούμενα εδάφια, μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Μέχρι την έκδοση κοινής υπουργικής αποφάσεως κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, το «ποσοστό αναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο

Δικηγορικό Σύλλογο σύμφωνα με την παράγραφο 2, ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας ως εξής:

- α) για το ποσό μέχρι 44.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 1%,*
- β) για το ποσό από 44.001 ευρώ και μέχρι 1.467.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,5%,*
- γ) για το ποσό από 1.467.001 ευρώ μέχρι 2.935.000 ευρώ, ποσοστό αναφοράς 0,4%,*
- δ) για το ποσό από 2.935.001 ευρώ μέχρι 5.810.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,3%,*
- ε) για το ποσό από 5.810.001 ευρώ, μέχρι 14.673.500 «ποσοστό αναφοράς» 0,2%.*
- στ) για το ποσό από 14.673.501 ευρώ μέχρι 29.347.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,1%*
- ζ) για το ποσό από 29.347.001 μέχρι 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,05% και*
- η) για το ποσό πέραν των 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,01%*
- θ) Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι περιοδικές παροχές ή πρόσοδοι απροσδιορίστου χρόνου, το «ποσοστό αναφοράς» προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, βάσει του διπλασίου της ετήσιας παροχής ή προσόδου.*

5. Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της.

Για δικαιοπραξία επί περισσότερων αντικειμένων, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της αξίας την οποία έχουν συνολικά τα αντικείμενά της.

Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι από τη φύση του απροσδιόριστης αξίας, ληπτέο υπόψη ως «ποσό αναφοράς», είναι το ποσό των 100 ευρώ.

6. Από την υποχρέωση προκαταβολής εισφοράς προς τον Δικηγορικό Σύλλογο κατά την παράγραφο 2, απαλλάσσονται οι δικηγόροι οι οποίοι εκπροσωπούν συμβαλλόμενους που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 175 παράγραφος 2 και 201 παράγραφος 6 του παρόντος κώδικα.»

11. Οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με την προηγούμενη παράγραφο, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 161, όπως τούτο αντικαθίσταται με την προηγούμενη παράγραφο.

12. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 175, του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο Δικηγόρος δεν δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν.

2. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών, χωρίς τον περιορισμό της παραγράφου 1, προς σύζυγο ή προς συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και προς δικηγόρο ή συνταξιούχο δικηγόρο, εφόσον πρόκειται για προσωπική τους

υπόθεση, οι οποίοι όμως προκαταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα.»

13. Στο άρθρο 176 του Κώδικα Δικηγόρων οι λέξεις «ή εξωδίκους» διαγράφονται.

14. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται με δύο εδάφια, ως εξής:

« 1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, τα Δικαστήρια κατά την επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και κατά την εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών, που διενεργείται στην περίπτωση κατά την οποία δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέως του ή αντιπροσώπου αυτού, εφαρμόζουν τις περί νομίμων αμοιβών διατάξεις του Κώδικα τούτου. Προς τούτο λαμβάνουν υπόψη τον πίνακα των γενομένων εξόδων και των καταβλητέων αμοιβών που παρατίθεται υποχρεωτικά από τους διαδίκους κάτω από τις προτάσεις τους.»

15. Οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999 (Α' 249) καταργούνται.

16. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων καθώς και οποιουδήποτε άλλου νομοθετήματος που αφορά την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος.

ΣΧΟΛΙΑ :

- Το σύστημα δεν απλουστεύεται με την μετονομασία των ελαχίστων αμοιβών σε νόμιμες.
- Δεν υπάρχει ανάγκη υποχρεωτικής καταβολής πόρων υπέρ των δικηγορικών συλλόγων.
- Να γίνει ένας ενιαίος δικηγορικός σύλλογος Ελλάδας.
- Η κατάργηση των γεωγραφικών περιορισμών είναι θετική, αλλά πρέπει να γίνει και για τους αντικλήτους και την παραλαβή των εγγράφων.
- Οι διατάξεις για δυνατότητα ίδρυσης υποκαταστήματος ή δεύτερης εγκατάστασης έχουν ξεπεραστεί από τις εξελίξεις στις οποίες θα οδηγήσει η εφαρμογή της οδηγίας των υπηρεσιών 2006/123 (ν. 3844/2010). Δεν υπάρχει πρόβλεψη για την εγκατάσταση κοινοτικών δικηγορικών εταιριών που θέλουν να εγκατασταθούν στην Ελλάδα και το φορολογικό καθεστώς στο οποίο θα εντάσσονται.
- Το σχέδιο νόμου ευνοεί τα μεγάλα ελληνικά δικηγορικά γραφεία και τις αλλοδαπές εταιρίες, όχι την απελευθέρωση του επαγγέλματος.
- Να αρθούν περιορισμοί πρόσβασης στο επάγγελμα όπως τα ασυμβίβαστα, η ηλικία, οι εξετάσεις στους κατά τόπους δικηγορικούς συλλόγους.
- Απαιτείται συνολική αλλαγή του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.
- Να καταργηθεί η υποχρεωτική παράσταση δικηγόρων στις αγοραπωλησίες ακινήτων, σε δάνεια, και να μειωθεί η νόμιμη αμοιβή τους στις απαλλοτριώσεις.

- Να αρθούν περιορισμοί σε άλλα επαγγέλματα που είναι επί της ουσίας πιο προστατευμένα όπως οι δικαστικοί επιμελητές.

ΆΡΘΡΟ 6: Δικηγορικές εταιρείες

1. Το άρθρο 1 του Π.Δ. 81/2005 (Α' 120) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Ίδρυση εταιρείας μεταξύ δικηγόρων

1. «Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι, μέλη του ίδιου ή διαφορετικών δικηγορικών συλλόγων, μπορούν να συστήσουν

«Αστική Επαγγελματική Δικηγορική Εταιρία», με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών, που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή.

Ως έδρα της εταιρίας ορίζεται η έδρα του πρωτοδικείου μιας εκ των πρωτοδικειακών περιφερειών, όπου ανήκουν αντιστοίχως δικηγορικοί σύλλογοι, στους οποίους είναι εγγεγραμμένα μέλη της εταιρίας.

2. Η δικηγορική εταιρία δύναται να ιδρύει υποκαταστήματα

στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας της Ε.Ε. και της νομοθεσίας του εκάστοτε κράτους υποδοχής.

3. Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο της χώρας, ο συνολικός αριθμός των δικηγορικών εταιριών, οι οποίες έχουν την έδρα τους στην πρωτοδικειακή του περιφέρεια, καθώς και των δικηγόρων που ασκούν μόνοι τους ελεύθερη δικηγορία απαγορεύεται να περιοριστεί με σύσταση εταιριών κάτω από το συνολικό αριθμό επτά (7).»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. 81/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η έγκριση του καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρίας, που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου. Αν παρέλθει άπρακτο διάστημα μηνός από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού ή τροποποιήσεως αυτού, η έγκριση λογίζεται παρασχεθείσα».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του Π.Δ. 81/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η απόφαση της δικηγορικής εταιρίας για ίδρυση υποκαταστήματος γνωστοποιείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη λήψη της, στο δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρίας. Η ίδρυση υποκαταστήματος καταχωρείται στα βιβλία εταιριών του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρίας.»

4. Όπου στο Π.Δ. 81/2005 χρησιμοποιείται ο όρος «οικείος δικηγορικός σύλλογος», νοείται ο «δικηγορικός σύλλογος της έδρας της εταιρείας.».

ΣΧΟΛΙΑ :

- Οι διατάξεις είναι αποσπασματικές και θα ευνοήσουν μόνο τις μεγάλες δικηγορικές εταιρείες.
- Πρέπει να επιτραπούν και οι κεφαλαιουχικές δικηγορικές εταιρείες για να μην δημιουργηθούν καρτέλ.
- Πρέπει να φορολογούνται τα μερίσματα και των δικηγορικών εταιρειών.
- Υποβλήθηκαν προτάσεις για φραστικές αναδιατυπώσεις και προσθήκες διατάξεων.

ΑΡΘΡΟ 7: Μηχανικοί

1. α) Η αμοιβή των μηχανικών, για την μελέτη των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του Π.Δ. 696/1974 (Α'301), καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων. Οι προβλεπόμενες στο προεδρικό διάταγμα τούτο ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές παύουν εφεξής να ισχύουν με αυτόν τον χαρακτήρα. Τα ανωτέρω ισχύουν αντιστοίχως και ως προς κάθε οριζόμενη από οποιαδήποτε διάταξη νόμου ως υποχρεωτικές ελάχιστη αμοιβή για εργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 59 του Ν.Δ. της 17.7/16-8-1923, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού.

β) Η συνομολόγηση από μηχανικό σύμβασης με ασυνήθιστα χαμηλή αμοιβή, κατά την έννοια του άρθρου 52 του ΠΔ 60/2007 (Α'64), που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, είναι ανεπίτρεπτη και συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα. Το ΔΣ του ΤΕΕ, όταν περιέρχεται στην αντίληψή του περίπτωση συνομολόγησης από μηχανικό σύμβασης, της οποίας η αμοιβή φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, τον καλεί εγγράφως να δικαιολογήσει το ύψος της, ζητώντας τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες. Εφόσον οι εξηγήσεις του ενδιαφερομένου δεν κριθούν ικανοποιητικές, το ΔΣ του ΤΕΕ ασκεί την πειθαρχική δίωξη κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Η σχετική σύμβαση, η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ΒΔ της 30/31.5.1956 (Α'134), κατατίθεται από τον μηχανικό στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ). Μετά την περαίωση της μελέτης, ο μηχανικός γνωστοποιεί στο ΤΕΕ τα προκύπτοντα από αυτήν στοιχεία, με βάση τα οποία υπολογίζει και καταβάλλει στο ΤΕΕ τις εισφορές και τα λοιπά δικαιώματα, όπως αυτά προβλέπονται στην νομοθεσία, είτε ως παρακρατούμενα από την αμοιβή του μηχανικού, που επεβάλλετο κατά το άρθρο 2 του Β.Δ. της 30/31.5.1956 να κατατίθεται στο ΤΕΕ, είτε ως καταβαλλόμενα στο ΤΕΕ ως δικαιούχο ή προς απόδοση σε τρίτους δικαιούχους. Το ΤΕΕ, μετά από επαλήθευση των στοιχείων και του βάσει αυτών γενόμενου υπολογισμού των εισφορών, τον οποίο οριστικοποιεί, αποδίδει στους νόμιμους δικαιούχους τις καταβαλλόμενες σε αυτό εισφορές και δικαιώματα, πέραν εκείνων που προορίζονται γι' αυτό.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν αντιστοίχως και ως προς τον επιβλέποντα μηχανικό για τις εργασίες επίβλεψης καθώς και τον αναλαμβάνοντα τη διοίκηση έργου.

4. Οι νόμιμες εισφορές υπέρ του ΤΕΕ, υπέρ ασφαλιστικών ταμείων και λογαριασμών καθώς και οι λοιπές εισφορές και δικαιώματα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της αμοιβής των μηχανικών, υπολογίζονται εφεξής επί της συμβατικής αμοιβής εφ' όσον αυτή είναι μεγαλύτερη της νόμιμης αμοιβής κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 696/1974 όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8, άλλως υπολογίζονται επί της νόμιμης αμοιβής.

Στις περιπτώσεις που οι ως άνω εισφορές προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της υποχρεωτικής ελάχιστης αμοιβής, υπολογίζονται εφεξής επί της νομίμου αμοιβής.

5. Οι αναφερόμενες στο Π.Δ. 696/1974 «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές» νοούνται εφεξής ως νόμιμες αμοιβές κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ιδίου διατάγματος όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8 και, πέραν της λήψεως υπόψη για τον υπολογισμό νομίμων εισφορών και δικαιωμάτων από το ΤΕΕ κατά την προηγούμενη παράγραφο, λαμβάνονται επίσης υπόψη από τα δικαστήρια κατά την εκδίκαση διαφορών από αμοιβές μηχανικών για την παροχή εργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 677 έως 681 του Κ.Πολ.Δ., όταν δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αυτών.

6. Ειδικά για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 3 του Π.Δ. 696/1974, εξάγεται είτε βάσει αναλυτικού προϋπολογισμού, είτε σύμφωνα με τις τιμές μονάδος που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν γνώμης του ΤΕΕ, η οποία λαμβάνει υπόψη το κόστος κατασκευής όπως εξάγεται από τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων (άρθρο 41 του Ν. 1249/1982 (Α' 43), όπως κάθε φορά ισχύει.»

7. Η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974 διαγράφεται

8. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 696/1974, αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Οι καθοριζόμενες με το διάταγμα αυτό αμοιβές αποτελούν τις νόμιμες αμοιβές, οι οποίες ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, για την εκπόνηση μελετών και την διενέργεια επιβλέψεων- παραλαβών και εκτιμήσεων Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών, κατά τις κατωτέρω κατηγορίες ή διακρίσεις αυτών.»

9. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974, διαγράφονται.

10. Το άρθρο 59 του από 17.7/16.8.1923 ΝΔ (Α' 228) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 59

Με Π.Δ. που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ρυθμίζονται οι νόμιμες αμοιβές, που ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, των διπλωματούχων ανώτατων σχολών μηχανικών γενικά και αρχιτεκτόνων, μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, καθώς και αυτών που ασκούν τα επαγγέλματα αυτά, βάσει ειδικών διατάξεων νόμου, εν όλω ή εν μέρει, που εκπονούν μελέτες οποιωνδήποτε έργων και αυτών που αναλαμβάνουν την εφαρμογή των μελετών και την επίβλεψη της εκτέλεσης των έργων αυτών. Μεταξύ των ως άνω έργων περιλαμβάνονται επίσης οι τοπογραφικές και κτηματογραφικές εργασίες καθώς και οι χωροταξικές, ρυθμιστικές, πολεοδομικές και περιβαλλοντικές μελέτες.

Ο παραπάνω κανονισμός των αμοιβών αναφέρεται στη μελέτη, επίβλεψη, εποπτεία ή έλεγχο και παραλαβή κάθε είδους έργων ή εγκαταστάσεων, καθώς και σε κάθε είδους τεχνικές γενικά εργασίες και υπηρεσίες, σχεδιαγράμματα, καταμετρήσεις, γνωμοδοτήσεις, πραγματογνωμοσύνες κ.τ.λ. ή αμοιβές που καταβάλλονται σε αυτούς που μετέχουν σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και στους κριτές αυτών.»

11. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 2726/1953 (Α'325) καταργούνται.

12 α) Επί της συμβατικώς συνολογούμενης ή της νομίμου αμοιβής κατά τις διακρίσεις της παρ. 4, καταβάλλεται από τον μηχανικό υπέρ του Τ.Ε.Ε. ποσοστό 2% για τις πάσης φύσεως δαπάνες αυτού. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης καταβολής των αμοιβών μελετών ή επιβλέψεων από εργοδότη, μπορεί και το Τ.Ε.Ε. να επιδιώξει δικαστικώς την είσπραξη της οφειλόμενης αμοιβής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους του Τ.Ε.Ε. ή της εταιρείας εκπόνησεως τεχνικών μελετών ή των εκάστοτε συνιστώμενων γραφείων ή συμπραττόντων γραφείων εκπόνησεως τεχνικών μελετών, στην οποία θα προσδιορίζεται και το σύνολο της δικαιούμενης αμοιβής.

β) Η παρ. 4 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 2726/1953 (Α'325) καταργείται.

13. Οι διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 3 του άρθρου 2 του Β.Δ. της 30/31.5.1956, παύουν εφεξής να ισχύουν.

14. Το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ΒΔ 30/31.5.1956, αντικαθίστανται ως εξής:

«Αίτημα της αγωγής θα είναι η αναγνώριση υποχρεώσεως καταβολής ή η καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο μελετητή μηχανικό. Τούτο εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση ασφαλιστικών μέτρων»

15. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε, διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την εκπόνηση μελετών ιδιωτικών έργων και τις αμοιβές των μηχανικών, εν γένει και αρχιτεκτόνων.

16. Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005 (Α'42) αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«8. Ο υπολογισμός της προεκτιμώμενης αμοιβής κατά το άρθρο τούτο, καθόσον αφορά τη διενέργεια του διαγωνισμού, χρησιμεύει αποκλειστικά στις αναθέτουσες αρχές για τον προσδιορισμό των καλουμένων με την προκήρυξη τάξεων πτυχίου στον διαγωνισμό.

Η ως άνω προεκτιμώμενη αμοιβή, που υπολογίζεται από την αναθέτουσα αρχή, δεν δεσμεύει τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό, οι οποίοι δικαιούνται να υποβάλουν οικονομική προσφορά χαμηλότερη από το ποσό της προεκτιμώμενης αμοιβής.

9. Αν υποβληθεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, εφαρμόζεται το άρθρο 52 του Π.Δ. 60/2007 (Α'64)».

17. Το τρίτο εδάφιο της περιπτώσεως β' της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον

οι ποσότητες του φυσικού αντικειμένου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στην προτεινόμενη τεχνική λύση.»

18. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν.3316/2005, οι λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8» αντικαθίστανται με τις λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8».

19. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικειμένου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης όπως προκύπτει από τα στοιχεία του εδαφίου β της παραγράφου 2».

20. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005, καταργούνται.

21. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή του ν. 3316/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

22. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προσαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθ. ΔΜΕΟ/α/οικ/1161(Β'1064/27.7.2005) υ.α. που αφορούν την βαθμολόγηση οικονομικών προσφορών, στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου.

ΣΧΟΛΙΑ :

- Η κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών δεν θα επιφέρει ελεύθερο ανταγωνισμό, ούτε θα αποτρέψει τις στρεβλώσεις της αγοράς.
- Η δυνατότητα προσφοράς υπηρεσιών από διαφορετικούς επιστήμονες έχει οδηγήσει σε πτώση της ποιότητας σε κάποιους τομείς, λόγω της προσφοράς υπηρεσίας σε χαμηλότερη τιμή π.χ. κατάρτιση τοπογραφικών.
- Έχουν ήδη γίνει 3 αλλαγές του θεσμικού πλαισίου για τους μηχανικούς από το 2009.
- Δεν υπάρχει κοινοτική υποχρέωση για άρση όλων των περιορισμών, ούτε υποχρέωση για αναγνώριση και ισότιμη αντιμετώπιση των Τ.Ε.Ι. με τα Α.Ε.Ι.
- Το κράτος θα απολέσει έσοδα από Φ.Π.Α.
- Είναι πολύ σημαντικό να εξασφαλίζεται για λόγους ασφάλειας του κοινωνικού συνόλου η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Οι σοβαρές μελέτες θα σπανίσουν λόγω της προσφυγής σε φθηνότερες υπηρεσίες με επίπτωση στην ποιότητα των έργων.
- Να τεθεί μέγιστο όριο στις παρεχόμενες εκπώσεις ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

- Το σύστημα είναι στρεβλό και από τον τρόπο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.
- Δεν πρέπει το σχέδιο νόμου να αποτελέσει την ενοποίηση των δικαιωμάτων των αποφοίτων Α.Ε.Ι. με τους αποφοίτους Τ.Ε.Ι. Τα επαγγελματικά δικαιώματα πρέπει να είναι αντίστοιχα των σπουδών.
- Το Τ.Ε.Ε. δεν προστάτευσε τα επαγγελματικά δικαιώματα των μελών του με την μείωση του δικαιώματος εγγραφής σε αυτό ή επιμέρους επαγγελματικών κλάδων όπως οι χημικοί μηχανικοί.
- Πρέπει να αναμορφωθεί και να ισχυροποιηθεί ο ελεγκτικός μηχανισμός των επαγγελματιών, οι πολεοδομικές διατάξεις, οι απασχολούμενοι, ειδικά με το καθεστώς της αυτεπιστασίας, το καθεστώς έκδοσης των αδειών (που μπορούν να εκδίδονται άμεσα από τις πολεοδομίες).
- Πρέπει να δημιουργηθούν ειδικά επαγγελματικά μητρώα.
- Το Τ.Ε.Ε. αποκτά σημαντικό ρόλο υπέρ οργανωμένων συμφερόντων.
- Δεν υπάρχει προσδιορισμός της «ασυνήθιστα χαμηλής αμοιβής».
- Υποβλήθηκαν προτάσεις για φραστικές αναδιατυπώσεις και προσθήκες διατάξεων.

ΑΡΘΡΟ 8: Νόμιμοι ελεγκτές

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 18 του Ν.2231/1994 (Α' 139) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Με γενικές ή ειδικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) καθορίζονται οι ελάχιστες αναγκαίες ώρες για τη διενέργεια των υποχρεωτικών ελέγχων, το ανώτατο όριο ετησίας απασχόλησης των νόμιμων ελεγκτών και του βοηθητικού προσωπικού τους στους υποχρεωτικούς ελέγχους και τα υποβαλλόμενα στο Σ.Ο.Ε.Λ. στοιχεία της χρήσεως, στην οποία αφορά ο κάθε έλεγχος. Για τον καθορισμό των ελαχίστων αναγκαίων ωρών υποχρεωτικών ελέγχων, λαμβάνονται ιδίως υπόψη αντικειμενικά δεδομένα αναγόμενα κατά περίπτωση στην κατηγορία μονάδων ή στη συγκεκριμένη μονάδα, που αναφέρονται στα γενικά χαρακτηριστικά του κλάδου, στην πολυπλοκότητα του αντικειμένου του ελέγχου, στην οργανωτική δομή, στο μέγεθος και στην ιδιαίτερη σημασία της ασκούμενης δραστηριότητας για το δημόσιο συμφέρον.»

2. Η περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του Π.Δ. 226/1992 (Α' 120), καταργείται.

3. Οι περιπτώσεις β' και γ' του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992, αντικαθίστανται ως εξής:

«β. Ο εκλεγόμενος νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο οφείλει να αποποιηθεί αμέσως την εκλογή του, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της περιπτ. γ' της προηγούμενης

παραγράφου 2, γνωστοποιώντας την αποποίηση του και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

«γ. Αν το ελεγκτικό γραφείο δεν αποποιείται τον έλεγχο, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της εντολής να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. το όνομα του νόμιμου Ελεγκτή ή Ελεγκτών, στους οποίους ανέθεσε την ευθύνη του συγκεκριμένου ελέγχου. Περαιτέρω, μέσα στην ίδια προθεσμία από τη λήψη της εντολής, ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο οφείλει να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. τις προϋπολογιζόμενες ώρες πραγματοποίησης του ελέγχου αυτού. Οι ώρες αυτές, συνυπολογιζόμενων και των ωρών άλλων ελέγχων που έχουν ήδη ανατεθεί σε ένα νόμιμο ελεγκτή και πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στη δωδεκάμηνη περίοδο από 1ης Ιουλίου εκάστου έτους μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ετήσιας απασχόλησης του ίδιου και του απασχολούμενου από αυτόν ελεγκτικού προσωπικού, όπως το όριο αυτό καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε. Τυχόν υπέρβαση του πιο πάνω ορίου, συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε.»

4. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του Π.Δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η αμοιβή ελέγχου της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία των μερών, βάσει των προϋπολογιζόμενων ωρών διενέργειας του ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία δύνανται να αναρτούν ενδεικτικές ωριαίες τιμές και τα κριτήρια εφαρμογής τους στο διαδικτυακό τους τόπο.»

5. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 20 του Π.Δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Ανάρμοστη συμπεριφορά.»

ΣΧΟΛΙΑ :

- Η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών δεν διασφαλίζεται από την ύπαρξη ελάχιστων αμοιβών, αλλά από τους ελέγχους. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται ενδυνάμωση της ΕΛΤΕ.
- Δεν απαιτείται ρύθμιση των ελάχιστων ωρών απασχόλησης, αλλά απλά εφαρμογή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων.
- Μπορεί να αρθεί ο υποχρεωτικός έλεγχος από ορκωτούς λογιστές, ο κάθε ενδιαφερόμενος θα ορίζει δικούς του ελεγκτές.
- Στην πράξη συχνά ο ελεγκτής (φυσικό πρόσωπο) και η ελεγκτική εταιρία είναι ο ίδιος (νομικό πρόσωπο).

- Η ελάχιστη αμοιβή εξασφαλίζει την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.
- Υποβλήθηκαν προτάσεις για φραστικές αναδιατυπώσεις και προσθήκες διατάξεων.

ΆΡΘΡΟ 9: Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων του νόμου που παρέχουν νομοθετική εξουσιοδότηση αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου αρχίζει τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΣΧΟΛΙΑ :

- Άμεση εφαρμογή του σχεδίου νόμου ώστε να μην υπάρξουν περιθώρια για παζάρια με συντεχνίες.
- Μικρότερη περίοδος προσαρμογής ώστε τα επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό να λειτουργήσουν στο νέο πλαίσιο το καλοκαίρι.
- Η μετάθεση του χρόνου έναρξης οδηγεί σε ακύρωση της διάταξης.